



Reakce Národního technického muzea na reportáže TV NOVA odvysílané v hlavních večerních televizních novinách dne 23. 2. 2014 a 27. 2. 2014 o pojištění železničních exponátů NTM a výpůjčním řádu pro výpůjčky sbírkových předmětů NTM

Národní technické muzeum konstatuje, že v obou reportážích vytvořených Jakubem Vránou, byly uvedeny nepravdivé údaje, proti kterým se zásadně ohrazujeme. Reportáže byly zkreslené a vůbec neřešily podstatu problému pojištění zapůjčovaných sbírkových předmětů, ke kterým se generální ředitel NTM a ředitel železničního muzea NTM na kameru vyjádřili. Přestože se NTM řádně vyjádřilo, nebyl názor muzea rovnoměrně a objektivně zveřejněn, což je znepokojující i proto, že NTM a muzejní prostředí mohlo být v očích veřejnosti poškozeno. Pan Jakub Vrána slíbil (před svědkem), že umožní autorizaci natočeného příspěvku, avšak svůj slib nedodržel. Nedodržení slibu autorizace a uvedení nepravdivých informací a nevyváženost reportáží TV NOVA chápe NTM jako selhání novinářské etiky a zároveň jako porušení zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání ze strany TV NOVA.

Národní technické muzeum vydalo k 1. 2. 2014 výpůjční řád pro výpůjčky sbírkových předmětů ze sbírky NTM zapsané dle zák. č. 122/2000 Sb. v centrální evidenci sbírek ministerstva kultury pro výstavní účely a funkční prezentace. Tento výpůjční řád je obdobnou směrnicí pro výpůjčky, kterou mají jako vnitřní předpis zpracovaná nejenom některá muzea v ČR, ale i v zahraničí. Výpůjční řád NTM je zpracován na základě zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky. Tento výpůjční řád NTM je zpracován pro všechny sbírkové předměty muzejní povahy, kterých NTM spravuje více jak 65.000 evidenčních čísel, z čehož železniční vozidla činí pouhých 146 evidovaných položek. Tímto výpůjčním řádem stanovilo NTM jasná a transparentní pravidla pro všechny potenciální vypůjčitele exponátů NTM. Jednou ze standardních podmínek výpůjčky je stanoveno pojištění exponátů proti všem rizikům. Možné je také ručení majetkem vypůjčitele do celkové hodnoty exponátu, pokud celkový majetek vypůjčitele přesahuje v případě kolejových vozidel dvojnásobek hodnoty vozidla. NTM považuje za nutné zdůraznit, že majetek, se kterým hospodaří, a to včetně sbírkových předmětů, tedy i lokomotiv, či jiných železničních vozidel, je majetkem České republiky a NTM má zákony stanovenou povinnost starat se o jeho všeobecnou ochranu.



NTM si je vědomo, že některá železniční vozidla je nezbytné jako doklad technického vývoje prezentovat v plně funkční podobě, a to v souladu se zřizovací listinou NTM.

NTM si velmi váží všech železničních spolků a jejich členů, kteří se ve volném čase a bez nároku na odměnu starají o nejrůznější technické památky a udržují je. Nicméně i tyto dobrovolnické aktivity, zejména pokud se týkají nakládání s majetkem ČR, musejí mít svá pevná pravidla a majetek ČR musí být dostatečně chráněn. Je realitou, že při takovéto dobrovolnické práci různí vypůjčitelé vykonali za několik uplynulých desetiletí ohromný kus záslužné práce. Je však také skutečností, že v některých, a zdaleka ne v ojedinělých případech, byť ve snaze pomoci dobré věci, skončily tyto aktivity vážným nezdarem a došlo tak k zásadním poškozením sbírkových předmětů. Tyto exponáty byly zapůjčeny minulými vedeními NTM a současné vedení se snaží dát tyto věci do pořádku.

Několik příkladů za všechny:

1. Lokomotiva 534.027 „Kremák“. Lokomotiva byla zapůjčena na začátku 90tých let v celkovém neprovozním, ale vystavovatelném stavu. Po té, co zemřel zástupce vypůjčitele, byla lokomotiva vrácena NTM v nekompletním a rozebraném stavu na třech vagónech. V letech 2005 až 2007 byla lokomotiva rekonstruována do původního neprovozního vystavovatelného stavu za 4.347.000,- Kč, které NTM uhradilo z dotace ISO ministerstva kultury ČR (viz foto 1 až 4).
2. Osobní vůz Ci 4 – 0595. Tento vůz byl při nehodě historického vlaku u Jihlavy dne 29. 7. 2011 vážně poškozen. Vzniklá škoda byla vyčíslena na více než 1 milión korun. Vypůjčitel do dnešního dne nedokončil opravu tohoto exponátu NTM přes všechny urgencye a žádosti NTM (viz foto 5 až 8).
3. Lokomotiva 411.019 „Conrad Vorlauf“. Tato lokomotiva byla NTM zapůjčena před 21 lety občanskému sdružení, které tuto lokomotivu v lednu 1993 začalo rozebírat a k dnešnímu dni jí má stále rozebranou. Sdružení na ní i nadále, byť velmi pomalu pracuje. Oprava ani po takto dlouhé době není stále dokončena a situace mezi samotnými členy toho sdružení je nestandardní a nepřehledná. NTM tak nemá dnes jistotu, že tato třetí nejstarší dochovaná lokomotiva v ČR bude v dohledné době uvedena alespoň do vystavovatelného stavu (viz foto 9 až 12).

Je zcela evidentní, že pokud by byly výše uvedené exponáty pojištěny, tak by bylo možné z této pojistky je opravit alespoň do původního stavu.



Po té co Železniční společnosti Tanvald o.p.s. požádala o zápůjčku parní ozubnicové lokomotivy 404.003 Polaun v celkové hodnotě 66.000.000,- Kč, NTM souhlasilo i s rekonstrukcí této lokomotivy do provozního stavu s možností financovat tuto obnovu na základě připravované přihlášky z tzv. “Norských fondů”. V tomto případě je však ze strany NTM požadováno pojištění tohoto exponátu proti všem pojistným rizikům či jiná forma zajištění, neboť NTM nemá žádnou záruku, že by v případě poškození či zničení tohoto exponátu obdrželo od shora uvedené obecně prospěšné společnosti adekvátní plnění z titulu náhrady škody, protože majetek této právnické osoby, jak lze zjistit z veřejně dostupných zdrojů, by k pokrytí celé hodnoty exponátu ve výši 66.000.000,- Kč nepostačoval. Navíc, poslední účetní závěrka založená Železniční společností Tanvald o.p.s. do sbírky listin příslušného soudu, popisuje situaci k 31.12. 2011, což bohužel neposkytuje věrný obraz ekonomické situace této právnické osoby v roce 2014. NTM tak jedná jako každý jiný řádný hospodář a prověřuje ekonomickou situaci svých případných smluvních partnerů a potenciál, zda tito mohou svým případným závazkům řádně dostát. Železniční společnosti Tanvald o.p.s. jsou přitom velmi dobře známá rizika vyplývající nejenom z náročné opravy, ale i z následného provozu této lokomotivy. Je jistě pochopitelné, že v této situaci vedení NTM se rozhodlo tak, aby zajistilo podmínky výpůjčky k zabezpečení nakládání s majetkem ČR, které má ve správě, tedy vyžádáním si pojistné záruky ze strany zapůjčitele.

Národní technické muzeum za poslední 3 roky vynaložilo na údržbu zapůjčených železničních vozidel 2.840.000,- Kč, a to na provádění pravidelné údržby těchto sbírkových předmětů. Dále pak v roce 2012 uzavřelo NTM rámcovou smlouvu o spolupráci s Českými drahami a.s., které jsou prioritním partnerem při správě historických kolejových vozidel. V neposlední řadě je třeba také konstatovat, že současné vedení NTM prosadilo v listopadu 2012 zakoupení bývalého lokomotivního depa v Chomutově jako deponiáře kolejových vozidel, který má celkově více jak 1.600 metrů krytých kolejí, a to z účelové dotace MK ČR. Počínaje rokem 2014 NTM ze svého rozpočtu bude ročně pravidelně uvolňovat 750.000,- Kč na rekonstrukci železničních vozidel. Je tedy zcela zřejmé, co současné vedení NTM dělá pro ochranu kolejových vozidel ze železniční sbírky NTM.

NTM se ohrazuje i proti části reportáže věnované výpůjčnímu řádu. Není podstatné, kde se NTM inspirovalo při tvorbě své vlastní normy – výpůjčního řádu. Podstatné je, že tento výpůjční řád je zpracován v souladu se zřizovací listinou NTM a s platným právním řádem ČR. Výpůjční řád, jehož garantem je generální ředitel NTM,



dopracovávalo a připomínkovalo 8 členů vedení NTM – členů grémia GŘ (viz. www.ntm.cz). Dále pak tento řád prošel kontrolou interního auditora NTM a také kontrolou právního zástupce NTM. Výpůjční řád NTM žádné věcné chyby neobsahoval a ani neobsahuje a administrativní překlep, kde místo číslice 3 byla uvedena číslice 4, byl opraven.

Tvrzení uvedené v reportáži, že GŘ NTM téměř nevychází z kanceláře, a že nepodepisuje žádné spisy, je zcela nepravdivým tvrzením, které jen dokládá neprofesionální přístup TV NOVA a jde tak zcela zjevně o porušování novinářské etiky a zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání. K tomu lze jen uvést, že GŘ NTM v posledním týdnu dokončil jednání se zhotovitelem a podepsal smlouvu na 2. etapu stavební obnovy hospodářských budov kláštera Plasy, kde NTM bude v rámci IOP Centrum stavitelského dědictví v Plasích. Dále dokončil jednání a podepsal smlouvu na vybudování oplocení v délce cca 1 km kolem železničního depozitáře NTM v Chomutově. Dále pak projednal s odborovou organizací NTM organizační změnu a rozpočet FKSP na rok 2014. K tomu samozřejmě řešil průběžnou běžnou agendu a reprezentaci NTM.

Co dodat na závěr? Snad jen, že proti lidské zlobě a nevzdělanosti je třeba se bránit. Čtenář této reakce NTM pochopí, že věci se mají zcela jinak, než jak uvedla ve svých večerních zprávách televize TV NOVA. Chcete-li vidět, jak to opravdu v NTM vypadá, stačí se přijít podívat do 13 stálých expozic muzea v hlavní budově v Praze na Letné.

Mgr. Adam Dušek

Vedoucí oddělení vnějších vztahů a prezentace

Email: adam.dusek@ntm.cz

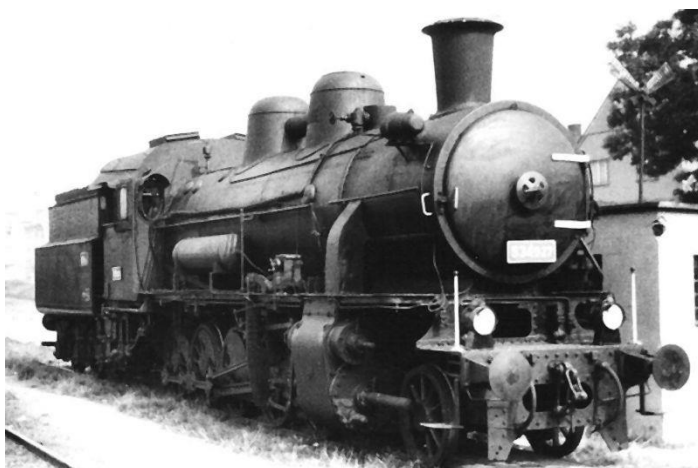
Mob: +420 774 426 828

Národní technické muzeum

Kostelní 42, 170 00, Praha 7

www.ntm.cz

Lokomotiva 534.027, „Kremák“



Obr. 1 Původní stav lokomotivy ze dne 17. 9. 1982



Obr. 2 Rám pojezdu lokomotivy po vrácení NTM, foto 2005



Obr. 3 Kotel lokomotivy po vrácení NTM, foto 2005



Obr. 4 Rekonstruovaná lokomotiva do původní vystavovatelného stavu, foto 2009

Osobní vůz Ci 4 – 0595

Nehoda historického vlaku u Jihlavy ze dne 29. 7. 2011



Obr. 5 Vykolejený vagon NTM je ihned za vykolejenou lokomotivou



Obr. 6 Zničené úchyty nápravy a zničené kolo vagonu



Obr. 7 Zničený nárazník vagonu



Obr. 8 Zničená konstrukce okna dokládající celkové hnutí skříně vagonu

Lokomotiva 411.019 “Conrad Vorlauf”



Obr. 9 Lokomotiva před zapůjčením dne 8. 2. 1992



Obr. 11 Demontáž kotle lokomotivy, foto 1993



Obr. 10 Demontáž budky lokomotivy 31. 1. 1993



Obr. 12 Stav rozebrané lokomotivy po 21 letech, foto 2013